

عنوان پژوهش

نظرسنجی میزان رضایت زنان از بازنشستگی پیش از موعد

بیان و تشریح مسئله

بر طبق قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۰۷/۰۸ زنان مشمول این قانون می‌توانند با داشتن ۲۵ سال سابقه کار بدون شرط سنی بازنشسته شوند. این قانون پیامدهای مختلفی برای صندوق بازنشستگی کشوری، دستگاه‌ها ذی‌ربط و زنان داشته است. از یک طرف، صندوق بازنشستگی کشوری بار مالی سنگینی را به دلیل این قانون متحمل شده و از طرف دیگر، دستگاه‌های دولتی نیز به این دلیل که نیروی کار خود را در دوره‌ای از دست می‌دهند که تجربه بسیار اندوخته و به‌نوعی تبدیل به سرمایه انسانی سازمان شده متضرر می‌شوند. اما زنان نیز از منظر مختلف از این قانون اثر می‌پذیرند که به این موضوع در پژوهش‌ها کمتر توجه شده است. قضاوت اولیه در این زمینه چنین است که زنان از طرفی با فراغت از اشتغال می‌توانند زمان بیشتری را صرف امور مورد علاقه خود کنند اما از طرف دیگر ارتباطات اجتماعی آنان که از طریق اشتغال به دست آمده بود در دوره بازنشستگی کاهش پیدا می‌کند. پیامدهای مالی این تصمیم برای زنان نیز سوپه دیگر آن است که با بازنشستگی پیش از موعد تنها ۲۵ روز حقوق در ماه دریافت خواهند کرد. اینکه برآیند این اثرات باعث رضایت زنان از بازنشستگی پیش از موعد شده یا خیر هنوز مشخص نیست. برای رسیدن به پاسخ لازم است به چند پرسش اصلی پاسخ داده شود:

- ۱- آیا بازنشستگی پیش از موعد زنان بر کیفیت زندگی^۱ آنان اثرگذار است؟
- ۲- آیا بازنشستگی پیش از موعد زنان بر مشارکت اجتماعی آنان اثرگذار است؟
- ۳- آیا بازنشستگی پیش از موعد زنان بر سلامت جسمی آنان اثرگذار است؟
- ۴- آیا بازنشستگی پیش از موعد زنان بر میزان منابع مالی قابل دسترس آنان اثرگذار است؟
- ۵- آیا بازنشستگی پیش از موعد زنان بر سلامت روحی و روانی آنان اثرگذار است؟
- ۶- آیا بازنشستگی پیش از موعد زنان بر نشاط اجتماعی^۲ آنان اثرگذار است؟

^۱ کیفیت زندگی با استفاده از شاخص‌های ذهنی و عینی بررسی می‌شود. بنابراین شاخص‌های ذهنی که منعکس‌کننده ارزیابی ذهنی زنان از زندگی است را با توجه به بازنشستگی پیش از موعد مورد بررسی و نظرسنجی قرار می‌گیرد. همچنین شاخص‌های عینی کیفیت زندگی زنان بازنشسته که مشخصات رفاه مادی نظیر امنیت، آزادی، ساختار و کیفیت روابط اجتماعی زنان بازنشسته پیش از موعد را در جامعه مدنظر دارد نظرسنجی شود. کیفیت زندگی زنان بازنشسته پیش از موعد می‌تواند مقوله‌هایی چون شرکت آنان در امور مختلف سطح محله و تأمین هزینه‌های درمانی، شرکت در انجمن‌ها و نهادهای داوطلبانه، عضویت در انجمن‌ها و گروه‌ها و قدرت خرید آنان را در برگیرد.

^۲ نشاط یکی از ضروری‌ترین خواسته‌های فطری و نیازهای روانی انسان به شمار می‌رود و نقش عمده‌ای در تعالی روانی و اجتماعی افراد جامعه ایفا می‌کند. از این رو بررسی عوامل فردی و فرا فردی مثل احساس محرومیت، ارضای نیازها، احساس مقبولیت نزد دیگران، احساس عدالت توزیعی، احساس برابری و

در این پژوهش به دنبال آن هستیم با پاسخ به این پرسش‌ها اثر نهایی بازنشستگی پیش از موعد را بر زنان مورد بررسی قرار گیرد. با انجام این پژوهش می‌توان پیامدهای این سیاست را از زاویه سوم شناخت که این موضوع برای سیاست‌گذاران اجتماعی نیز اهمیت ویژه‌ای دارد.

قلمرو پژوهش:

زنان بازنشسته تحت پوشش صندوق بازنشستگی کشوری در شهر تهران

رئوس کلی شرح خدمات

- انتخاب نمونه معتبر برای بررسی اثرات بازنشستگی پیش از موعد بر زنان تحت پوشش صندوق بازنشستگی کشوری
- تهیه پرسش‌نامه برای شناخت میزان رضایت: این پرسش‌نامه باید از جنبه‌های مختلف به موضوع بازنشستگی پیش از موعد پردازد به طوری که نتایج حاصل از آن پاسخگو پرسش‌های طرح‌شده باشد
- تحلیل نتایج حاصل از پرسش‌نامه و پاسخ به پرسش‌های شش‌گانه

احساس عدم شکاف در فضای عمومی جامعه، پایگاه اقتصادی و اجتماعی؛ در تقویت یا کاهش نشاط در افراد جامعه تأثیر دارد. از این رو نظرسنجی شاخص‌های مذکور در تعیین میزان نشاط اجتماعی زنانی که پیش از موعد بازنشسته شده‌اند باید مبتنی بر این شاخص‌ها بررسی شود.